

אות היא לעולם על קדושת השבת

1. תחילת פרשת ויקהל, שמות לה

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשות אתם: ששבת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבצעו אש בכל משבתיכם ביום השבת:

2. מדרש דברים רבה

אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, בני, לא תהו מזלזלין בשבת הזו שנתתי לכם, למה, שהיא חביבה עלי מכל המצוות, שאני שמרתי אותה תחלה, מנין, שנא' ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו, ואת סבור שמא לדעתך נתתי לך את השבת, ולא נתתיה לך אלא לטובתך.

3. שבת י:

לדעת כי אני ה' מקדשכם. אמר לו הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם"

4. מדרש דברים רבה, ג

ואת סבור שמא לדעתך נתתי לך את השבת, לא נתתי לך אלא לטובתך, פיצד, אמר רבי חיזא בר' אבא את מקדש את השבת במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ומהנה את נפשך, ואני נותן לך שכר, מנין (ישעיה נח, יג): וקראת לשבת ענג וגו', מה כתיב אחריו (ישעיה נח, יד): אז תתענג על ה' (תהלים לו, ד): ויתן לך משאלת לבך. אמרו לו ישראל ואימתי את נותן לנו שכר המצוות שאנו עושים, אמר להם הקדוש ברוך הוא מצוות שאתם עושים מפרותיהן אתם אוכלים עקשו, אבל שכן בעקב אני נותן לכם, מנין מפה שקרינו בענינו (דברים ז, יב): ותיה עקב תשמעון.

5. צרור המור שמות לא

אך את שבתותי תשמורו. סמך שמירת שבת למלאכת המשכן. לפי שהמשכן הוא רמז לכל שלשה מעלות כמו שכתבתי למעלה. ולפי שהשבת דומה לעוה"ב... ששת ימים יעשה מלאכה שהם סימן עבודת. אבל יום השבת הוא סימן גאולת הגוף והנפש... והורה בזה שצריך האדם לתקן ולעשות הוא בעצמו הדברים הצריכים לצורך השבת לכבוד השבת. ואע"פ שיהיו לו אלף אלפי שמיים צריך לעשות הוא בעצמו.

6. עין איה שבת א טו

נפל האדם במוסריותו, עד שיצרו אורב לו תמיד וצריך הוא לגזירת "בזיעת אפיק תאכל לחם", למען יהיה מוטרד בטרפו... לפי טבע האדם עכשיו שנפגע כבר, הרי הטורח ועמל המלאכה היא שלימות לו.

אמנם לא לזה נוצר, כי עוד יבא אל גמר תעודתו (=תכליתו, מצבו השלם) שלא יהיה צריך לעזר
ההטרדה החומרית בעמל המלאכות הרבות, שצרכי החיים בצירוף קלקולי הטבע הזקיקוהו להן, אז
יהי' לו העונג האמיתי, המנוחה, למען יתענג על ד' ועל טובו.

א"כ השבת בקדושתה תזכיר לאדם שעומד הוא לעלות אל מעלה רוממה, שתהיה קדושת מדותיו
מעשיו ודעותיו קבועות בו, ו"נתתי את תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנה", עד שתהיה המנוחה
והעונג המתלווה עמה ראויה לו. זאת היא מתנה, שעם הידיעה לאן פניה מועדות, תוביל את
המחזיקים בה אל מטרתה.

השבת וקדושתה אין פעולתה השלמה על שומריה נכרת בכל ערכה מיד, כי היא מובילה אותם אל
מטרתם בדרך הארוכה של הזמן ההוא אל העתיד... אמנם מתי תוציא השבת את פעולתה עלינו?
כשנדע את תכליתה הרחוקה והנעלה, שאם תחסר לנו הידיעה שאנו מוכנים לקנות חיים שלמים
של קדושה... לא תוכל השבת להביא לנו את פריה...

א"כ הידיעה של התכלית היא עצמה מסייעת לקרבנו אל התכלית, כי השבת מורה על השלימות
האנושית הגנוזה בה בכח, שלא יצאה אל הפועל מסבת החטא...

אם יחשוב שכל שלימותו אינה כי אם עמל מלאכה וכשרון המעשה שתחת השמש, איכה יקרא
ענג ויום קדוש ליום אשר יבטלהו מתעודתו באסרו עליו כל מלאכת חרש וחושב!?

7. אור החיים כי תשא

לזה אמר כי אות היא פירוש כל המנוחה והעונג הנרגש לישראל ביום השבת אינו אלא אות היא
ביני וגו' פירוש סימן לטובה הגנוזה והיא בחינת עולם שכולו שבת והוא מושלל ההשגה זולת על
ידי מצות שבת והיא נשמה יתירה הבאה ממנו והבן כי הוא סוד עתיק.

8. מאמרי הראיה מתנת השבת עמוד 142

"אין לנו, שום מצוה שבתורה, שהיא צריכה כל כך למוד, כל כך הקשבה וכל כך שמירה כמו קדושת
השבת. כל חרד לדבר ה' יודע, שבלא שימת לב חודרת, בלא לימוד ושינון, של הלכות שבת, ובלא
העמקה עליונה, ברוח קדושת השבת אין אנו יוצאים נגדה ידי חובותינו."